

Нью-Йорк протестували у вівторок, 2-го грудня ц.р., на вулицях міста у найбільш залюднених місцях, здержуючи рух впродовж п'ятих годин. Їхній протест є проти мера міста Едварда Кача, який хоче ввести контроль таксівок та підчинити їх директорові лімузин і таксівок, який працює при зарплаті міста.

СВОБОДА

SVOBODA USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Tel. (201) 451-2200.

Subscription 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNIA members 1 year — \$15.00. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті, дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає свої права в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допущивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСОЮЗУ \$15.00 річно. За кожен зміну адреси — \$1.00. Чеки "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Кожне джерело добре — лише не українське...

Книжка Роберта Конквеста „Жнива розпачу“, яка на подиву гідний лад виявила англосамовому світові трагедію штучного голоду, що його організував в Україні режим Сталіна, щоб зламати спротив українського хлібороба заставити його виректись своєї ролі і стати невинним робітником у колгоспі, — знайшла широкий розголос, тим паче, що її поява була пов'язана з такими престижними університетами, як Гарвард і Стенфорд. В окремому недільному додатку „Нью Йорк Таймсу“ з 26-го жовтня ч.р. „Огляд книжок“ появилася обширна рецензія на книжку Р. Конквеста пера Крейга Вітні, члена редакційної колегії „Нью Йорк Таймсу“. Рецензія дуже прихильна з висловом глибокого признання для Роберта Конквеста, при чому цей рецензент, який впродовж трьох років був кореспондентом „Нью Йорк Таймсу“ в Москві, пригадав, що наступник Сталіна Хрущов признав був, що Сталін безпосередньо вирішував усі важливі події, отож, логічно, „голодова облога“ в Україні — це одна з кривавих операцій Сталіна, який винищував фізично мільйони людей, включно з найбільш відданими комуністичними чоловіками і жінками, включно з військовою верхівкою та з усіма невинними людьми, які впади жертвою того нелюда.

Але в одному пункті книжка Роберта Конквеста, чи, власне, її автор, не подобається Крейгові Вітні. Він закидає Конквестові, що той користувався занадто багато українськими інформаційними джерелами, зокрема піддає під сумнів, чи варто було покликуватися на двотомний твір С.О. Підгайного „Чорні діла Кремля“, виданий у Канаді в 1953 році. Це джерело видається рецензентові підозрілим виключно тому, що ця книга видана українськими емігрантами в недовгий час після Другої світової війни. Р. Конквест сам відповів Крейгові Вітні, і його лист до редакції надрукований в „Нью Йорк Таймсі“. Р. Конквест стверджує, що „Чорні діла Кремля“ — це не фантазія одного автора, Підгайного, а колективна праця втікачів із Наддніпрянської України, і що в отій „Чорній книзі“ є виключно документи та оповідання очевидців, які пережили трагедію голодової облоги та підписалися під своїми зізнаннями. Водночас Конквест навіз знаменитий доказ на тенденційність та односторонність Крейга Вітні. Мовляв, ніхто не піддає під сумнів вірогідність та науково-дослідну вартість книжки Елшоу Гільбоа „Чорні дні радянського жидівства“. Книжка жидівського автора про терпіння жидів не підлягає сумніву, книга ж українського автора про терпіння українців — підозріла щодо своєї вартості!

Кожний рецензент кожної книжки має повну свободу висловлювати свої критичні зауваги. Для кожного автора кожної книжки найгірше, коли та книжка взагалі не викликує відгуку, коли вона промовчана. Але в даному випадку виявився жалюгідний прояв двох мірок стосованих на сторінках такого поважного часопису, як „Нью Йорк Таймс“ супроти жидів і супроти українців. Все те, що говорять жидівські автори про голодок, себто про дике і нелюдське винищення жидів Гітлером — приймається як свідомості-кову правду. Так само ніхто не піддає під сумнів жидівських скарг на адресу СССР. Але коли з української сторони прагнуть вивести на широкий світ правду про винищення українців „райхскомісаром“ Еріхом Кохом, чи правду про Бабин Яр, про Вінницю і про голодову катастрофу, то зараз є застереження, сумніви, підозра, що це українська пропаганда, а не історична правда. Бо СССР — хоч, як правильно назвав його Роналд Реген — є „злющою імперією“, — є така імперія, з якою треба рахуватися і яка фатальною своєю просторою, своїм 270-мільйонним населенням — (хоч у тому населенні корінні росіяни становлять вже меншість), — це „Рашія“, під назву якої американські журналісти і більшість сірих американців все ще втлюють усіх не-росіян.

На цьому місці стверджувати вже не раз, що в американських керівних державно-політичних і наукових колах та подекуди й у пресі (хоч у пресі найменше) прийшов деякий прогрес щодо знання Сходу Європи. Але отака одна невеличка завага члена редакційної колегії „Нью Йорк Таймсу“, що легковажно ставиться до переважливого і преправдивого джерела інформації про СССР тільки тому, що це українське джерело — це сумне явище, яке вказує на дуже малий поступ на шляху до пізнання правди.

Із-за іранської авантюри попалося не лише Регенові, але й Америці! А це погано, бо виявилось наглядно, що ЗСА не мають чітко з'ясованої, плянованої закордонної політики далекого засягу, що на її ходи мають вплив принагідні аматори, а не досвідчені фахівці. Маючи на увазі поїздки колишнього радника МекФарлейна до Теграну на переговори з „поміркowanними“ хомейнівцями, не можеш не спитати себе, чи то мало якийсь сенс? Хтось сказав, що це так як поїхати котрому-сь американським політиком на розмови з „поміркowanними“ колами в ЦК КПСС в Кремль. Хомейні зі своїми муллами має в Ірані усе під контролею, може сильнішою як Горбачов. Тому тільки політичних невіглахів можна задурити таким говоренням. Було в чийому-сь інтересі підірвати Іран зброєю. У ніякому разі не було це в інтересі ЗСА, бо перемога мусульманського фундаменталізму на Близькому Сході була б великою загрозою для інтересів Америки в тому районі.

З точки зору далекого засягу політики не була б перевага того елемента на Близькому Сході з користю для Ізраїля. Мусульманський фундаменталізм міг би задурити силою свого фанатизму ізраїльських фанатів, бо він живий у цілому мусульманському світі (пригадати тільки нещодавню атаку сирійських фундаменталістів у Голмс, у Сирії, проти режиму Ассата, не

Микола Бараболяк

ІРАНСЬКА „ПОМИЛКА“

забуваючи теж їх силу в Єгипті — бовство „мусульманськими побратимами“ Садата!). Та лідери Ізраїля, а головне лікувальці з-під стегів Бегіна-Шаміра, не думають політично тверезо. Віхньою інтересів нині, щоб мусульмани товклися між собою, бо це ослаблює їх нинішнього найбільшого ворога арабів. А що нині сили Іраку мають технічну перевагу над іранцями, то в інтересі Ізраїля є допомогти Іранові модерно зброєю. Що вони це роблять було загальновідомо, хоч би взяти до уваги недавно голосну аферу про переловлення американськими органами „пачкари“, які слали американську зброю до Ірану, між якими був й ізраїльський генерал у відставці. Це постачання зброї могло до деякої міри допомогти американському Урядові звільнити закладників у руках фундаменталістів ліванців, які є під впливом Хомейні, але Реген запевняє, що це не було фактом. Ішлося, — каже він, — про з'ясування собі майбутніх лідерів Ірану, тих після смерті Хомейні...

Сливе ціла Америка кричить: помилка! Без сумніву помилка американської політики, яка іноді і неспроможна, за чимись підставами, діє собі на шкоду. Що у випадку доставки зброї Іранові Реген дав себе зловити

на вулиці Ізраїля, про що ледве чи можна мати сумнів. З відомих причин про це голосно не говориться, але поінформовані кола свідомі того. Ось що пише про те добре поінформований „Вашингтон Пост“ у числі за 16-го листопада ч.р. на сторінці К2: „Президент Реген боронив контакти з провідниками Ірану як секретну дипломатичну ініціативу“ з метою покращання американських стосунків з Іраном. Тепер, однак, виглядає, що ініціатива передачі зброю не вийшла від Америки — а тим менше з Ірану — а від Ізраїля. Ізраїль уже роками практикує стратегію постачати зброю Іранові, щоб підірвати „поміркowanних“ іранців у їхній війні проти Іраку. Ця стратегія може мати сенс для Ізраїля, але в ніякому разі для ЗСА. Але Реген і МекФарлейн її обняли на пропозицію старшого урядовця Ізраїля. Не мавши власної стратегії супроти Ірану, ми „купили“ підхід Ізраїля до того питання“.

МекФарлейн, емісар Регена до Теграну, назвав свою місію „помилкою“. Представники Конгресу і засоби масової інформації хором називають цілу аферу теж помилкою. Лиш Реген уперто стоїть при своєму, що це була добре продумана політична ініціатива на шляху до замирення на

Близькому Сході. На мою думку, буде повні виправдані назвати цю цілу аферу просто безглуздом. Хомейні мусів мати велику сатисфакцію, що представники „сатани“ прийшли до нього та ще і з „дармами“. Реген під впливом деяких чинників, які мають інтерес у продовжуванні хаосу на Близькому Сході, зів'язав цілу близькосхідну проблему до боротьби з палестинським тероризмом. А цей тероризм — це прямий наслідок нерозв'язаного палестинського питання, і він буде далі жевріти і невинні люди по цілому світі будуть терпіти доки Ізраїль і Америка, які його покровитель, не переконують фанатичні кола Ізраїля (як теж американське жидівство), що цілому світові, а Ізраїлю головне, грозить велика небезпека, коли Ізраїль не дійде до переконання, що тримільйоновому народові не допоможе й нуклеарна зброя, що Ізраїль має мати, щоб не згинув у майбутньому у двохсотмільйонному мусульманському оточенні. Іран і Сирія більшість покровителів мусульманського, головне шівського тероризму, як Каддафі. А Реген зробив велике героїство, бомбардує будинок, де жив Каддафі, свідомо, що коли б хотів пократи Ассата у Дамаску, то могла б вийти велика халепка...

Прикра це справа — ця іранська афера. Реген як не як лідер вільного світу і на

(Закінчення на стор. 4)

Ростислав Л. Хомяк

ДВІСТІ ДНІВ — НА ШЛЯХУ ДО БАГАТШОЇ МОВИ

сокоякісний знавець гарної української мови — таким його вважають усі, хто зустрінеється з його мовними порадами, тільки він сам себе таким не вважав. Ось що писав він в листі 1971 року: „Ви безпідставно вважали мене мовознавцем і літературознавцем. Який там я мовознавець! Просто-зався, порядком самодіяльності, за „авгіві стайні“, які хтось же повинен був очистити... У цій сфері я не науковець, а лише автор, що сумлінно виконував ту роботу, до якої мене штовхали громадська свідомість та любов до своєї мови, що в цілому склалися в почуття обов'язку перед минулим свого народу й відповідальності перед його майбутнім. Тільки й того“. Нехай і так, але тоді дай Боже більше нам таких самодіяльних аматорів з почуттям обов'язку і громадською свідомістю!

По-англійському „говорити про погоду“ значить говорити про ніщо, а в листах Антоненка-Давидовича десятки разів згадується погода і кожний раз це лірика. Наприклад: „Цього зимового дня зима: то заходить так, що мороз доходить до 30°, то за кілька днів попустить, починається одлига, замість снігу

сіється дощ, щоб невдовзі знову скувати калюжі мічним морозом“. Антоненко-Давидович показує, як про звичайні речі можна говорити незвично і цікаво.

Читаючи „Двісті листів“, вслухаючись у ритм розмови Антоненка-Давидовича (бо ці листи більше розмови з читачем ніж літературні есеї), звертаючи увагу на його підбір слів і фраз, можна майже пасивно засвоїти собі вищий рівень вислову. Але в листах є також чимало мовних порад і пояснень, що й Антоненко-Давидович писав у відповідь на конкретні запитання Чуба.

Прочитавши раз „Двісті листів“, хочеться повертатися до книжки і перечитувати окремі з них просто для власної приємності, так як слухаємо улюблену музику. Тому мені прийшло на думку, що збірка листів Антоненка-Давидовича має прикмету, про яку може й не думали її упорядник і автор: вона є посібником для багатшої, кращої української мови.

Для цього я пропоную таку програму: читати один лист Антоненка-Давидовича на день, але уважно і поволі, як ми це робимо, перечитуючи книги майстрів слова, щоб запам'ятати

кожну фразу, кожну особливу думку. До окремих цікавих фраз, висловів і слів треба повернутися щоб краще засвоїти їх. Така вправа не повинна забрати більше як 10 хвилин дня. Але через 200 днів поліпшення знання кращої, приємнішої, Антоненко-Давидовичівської української мови — запевняє.

Я вже купив своїм дітям по примірникові книжки „Двісті листів“ і виводив від них запевнення що будуть до кінця триматися моєї двохсотденної програми. Я також займаюся цією мовною гімнастикою і маю з неї тільки приємне почуття.

Дмитрови Чубові треба подякувати, що він зібрав ці 200 листів і видав їх для читачів по всьому світі. Але при тому, приходить і кинути камінець в його город. Смачна їжа, погано подана. Перлини якими є листи Антоненка-Давидовича набрані на якомусь старому лінотині з розбитими черенками, рядки стиснені на сторінках — ніби в Австралії немає кращої типографії від тої, що діяла в таборах Ді-Пі після війни! До того роду книжки не пошкодило б заангажувати доброго графіка, який оформив би її в шати, на які вона собі заслуговує. Це ж мовна біблія. Хочеться надіятися, що Дмитро Чуб, або хтось інший перевидасть цю збірку листів-розмов цікавою і великою людиною.

подивляти його твори.

Більшість із 31 картин з 1986 року, інші з-перед двох років і по одній картині з 1983 і 1981 років. За двома виявками — „Маки“ і „Ромашки“, — та, не згадуючи кількох пейзажів, Гуцалюк експонує нам урбаністичну красу. Будучи під її впливом, черпає з неї формальні вартості.

Він творить із подиву гідною професійною досконалістю і силою переконання. У цих двох значеннях містяться виразові можливості, багатство засобів, ефектiveness заставлення барв, віртуозність форм і експресія, (при чому відчуває, де її межа, тобто уникає пересадної експресії; до речі мистця пізнається по відчутті міри.)

Годі передати враження з кожної картини, тим більше, що це не є нашою ціллю, ми передамо враження у загальних обрисах, а зупинимось тільки на кількох картинах.

Захоплюючись „Карпатським пейзажем“, звернете увагу на невеликий кольоровий смуги і стає вам ясно, що це розкинене гірське село небагає та все ж мила для ока кольористика наче б говорила, що мешканці цієї живописної місцевості мимом всім щастливий від тих, що на долах“ — бути високо значить бути ближче неба.

Гуцалюк захоплений у давності, старовині, залюбки свій зір звертає не лише на древні палати, але й старі вулиці „Ruelle Parisienne“ і на старі доми „Vielles Maisons“.

У Шаблі не тільки натяк на смак доброго вина, але й на древність, на що вказує римський міст на задньому плані, пригадуючи часи коли існував „Totus Orbis Terrarum“.

Цікавлять його теж колишні твердині, сьогодні цікаві „об'єкти“ ландшафту „La Rochelle, Port Fortifié“, „Chateau-auf sur Rhine“ й інші.

З уваги на міжнародну евіденцію виставок, Гуцалюків каталог виготовлений у французькій мові (з англійським наголосом), тому саме деякі назви картин подасмо у французькому звучанні.

„Вид на Монмартр“ у сіро-жовтих тонах не лише підпорядкований композиційним вимогам, але частина простору вже заповнена, заховаючи анатомічні пропорції постатей.

Непоодинокий Гуцалюк, відвідуючи Париж, часто-густо відвіздить у Вогези, малює теж на берегах Марни

3 України про Україну

АПЛЮДУВАЛИ КИЯНАМ

Видатною подією в культурному житті Еспанії були гастролі балетної групи Київського академічного театру опери та балету ім. Т. Шевченка. Майстри українського балету зробили велику поїздку по країні, показавши свої найкращі вистави — „Сплячу красуню“, „Лебедине озеро“, „Сильфіду“ і концертну програму. Нестихаючими оваціями, олесками артистів з Києва вітали в багатьох містах Еспанії. Еспанська преса, радіо, телебачення дали високу оцінку українським танцюристам. „Це були чудові, незабутні чарівні вечори класичного танцю“, — писала газета „А-Бе-Се“.

„ШРАМИ НА СКАЛІ“

Так називається роман відомого українського письменника Романа Іванчука з Львова про Івана Франка. Роман надрукований у липневому і серпневому числах журналу „Жовтень“, що виходить у Львові. Незабаром він появиться окремою книжкою. „Працюючи над твором, — сказав автор, — я прагнув показати Франка таким, яким він був і залишається для нашого народу, — величезним душею, людяним, непримиренним в боротьбі зі злом і несправедливістю. І ще я хотів донести в романі, що Іван Франко — наш сучасник. Він потрібний нам сьогодні не лише тому, що з його творів ми черпаємо насолоду і знання, але й тому, що він слугує нам прикладом мужності, щедрих, благородства духу“.

ЯКЩО ДУША МОЛОДА

Незвичайний конкурс був проведений недавно в місті Балаклія Харківської області. В районній будинку культури були запрошені найстаріші учасники сільських фольклорних ансамблів, вік яких від 70 до 100 років. Бабки і прабабки показали своє вміння співати з підголосками старовинні пісні, водили хороводи, виконали весільні і величальні обряди, загадали народні прислів'я і приказки, легенди рідного краю. На що зустріч прийшло багато молоді, яка виявляє все більше зацікавлення до талантів людей старшого покоління. Понад 500 жителів сіл у Балаклійському районі інколи цілими родинами співають у фольклорних ансамблях.

СОПІЛКА З НАДЗБРУЧЧЯ

У далекій Магаданській області на березі морської затоки притулилося селище Євеськ, де живуть і працюють оденарі, звіролови, мисливці. І їхні діти, що вчать в школі мистецтв, захопили навчитися грати на українському народному музичному інструменті сопілці, про яку доводилося на лекціях. Але де дістати сопілку? Сюди на далеку Північ дійшла слава про народних умільців з села Мельниці-Поліська, що на Тернопільщині між Збручем і Дні-

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Іван Кедрин

Нова виставка Я. Вижницького

У 1964 році виступив із своєю першою індивідуальною виставкою в галерії Об'єднання Мистців України Америки в Нью Йорку тодішній „свіжо спечений“ абсолювент 5-тирічної „Нешенал Академі оф Ді-зайн, Скул оф Файн Артс“ в Нью Йорку, Ярослав Вижницький. Його співпартнером у тій виставці був Богдан Титла — один одному не

вдавалися на п'яти, бо Вижницький — кольорист-романтик, Титла — графік і аквареліст. Від тієї першої своєї індивідуальної виставки минуло 24 роки і в міжчасі Вижницький мав власні виставки вже знову в Нью Йорку, Філадельфії, Чикаго, Торонто, Монреалі, не рахуючи участі у

(Закінчення на стор. 3)

Яр. Климовський

МИСТЕЦТВО Й ЛЮДИНА

II.

Гуцалюк належить до тих сміливих, впертих, хто не звужаючи, що йому життя не стелилося квітами, здобув належну освіту, щоб ступити на обраний шлях. У нього непересічний малярський талант, якого не могли не завважити його професори в Мистецькій Школі Купер Юніон, даючи йому найкращі оцінки за його поступи в навчанні, а при дипломі (1954) першу нагороду за малярство.

Ми свідомі, що українцям важко пробиватися серед чужинного океану, та він усював усі перешкоди, щоб вдерватися на поверхні. Годі забути, як одного разу одна наша дітячка представляючи його, сказала, що він американець українського роду. З обуренням зміщая Гуцалюк заперечив, заявляючи, що він — українець.

У дні 14-го, 15-го і 16-го листопада ч.р. відбувалася у Філадельфії виставка олійних картин Любослава Гуцалюка: її спонзор Український Освітньо-Культурний Центр. Відносно назви Центру влучно сказав один із мійх знайомих, що „було б добре якщо б ми, українці до всіх виявів нашої спільності підходили з точки зору освіти й культури включно до політики. Тоді ми мали б політиків із фаховою освітою, що володіли б кількома мовами, самособою ельковентних, гладких у поведінці, що, як кажуть, із першого погляду далися б любити, словом культурних у всіх відношеннях, не згадуючи вже особистості й зовнішнього вигляду“.

І так висловлюючи свої погляди на деякі справи, ми знайшлися у т. зв. червоній залі (назва від червоного килима), щоб привітатися із Любославом Гуцалюком і

Закінчення буде.

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО

внутрішні хвороби

приймає у Квінсі і виїжджає на виклики додому.

Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО

Профілактика хвороб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням.

Адреса у Мангеттені: ROCKEFELLER CENTER, 630 5th Avenue, Room 1803, New York, N.Y. 10020

Адреса у Квінсі: 105-37 64th Avenue, Forest Hills, N.Y. 11375 (212) 459-0111

ВЕЧІР

ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ МІННЕСОТИ

7-го грудня 1986 р., год. 4-та по пол. Шкільна зала церкви св. Михаїла в Міннеаполісі, Мінн.

ТЕХНІКА ПІДВОДНОГО ПЛАВАННЯ

Доповідь: Проф. БОГДАНА КРАМАРЧУКА з подорожі до Багамських Островів, де він навчав міннесотських студентів техніку акванавтики.

В доданку пані НАДІЯ ДОРОШАК

про свою поїздку по Багамських Островах. Обі доповіді в прозірках. Запрошується все громадянство!

Заходом

Управи 59-го Відділу Українського Народного Союзу в Бриджпорт, Конн.

ГРОМАДА В БРИДЖПОРТІ ВЛАШТУЄ

СВЯТО ОТЦЯ МИКОЛАЯ

в неділю, 7-го грудня 1986 р., о год. 3-й по пол. в приміщенні Української Католицької Церкви при 457 Нобл Авеню, Бриджпорт, Конн.

В програмі: прийняття і дарунки для дітей безплатні. Мистецьке оформлення програми під проводом учителів школи: пані Рони Гейди і Ірени Демчук. Запрошуємо усіх членів і не-членів з родинами. Всіх будемо радо вітати.

УПРАВА 59-го ВІДДІЛУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

64-й відділ СУА в Нью Йорку влаштує

РІЗДВЯНИЙ БАЗАР 1986 Р.

дня 13-го грудня, від год. 10 ранку до 4- по пол. дня 14-го грудня, від год. 10 ранку до 1 по пол. в доміцї СУА в Нью Йорку, Н. Й.

при 108 Друга Авеню

В продажу: ДАРУНКИ, ПРОДУКТИ НА РІЗДВО ВИГРАШКА. ВСІХ ШИРО ЗАПРОШУЄМО!

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

ПОЖЕРТВИ НА УВАН у США

Подаємо список жертводавців, які вплатили членські внески та пожертви для Академії від 1 березня 1986 р. до 1-го листопада 1986 р.

30,000.00 дол. — М. Громницький (за заповітом);
1,000.00 дол. — С. Лозовський (за заповітом);
950.00 дол. — О. Радик;
500.00 дол. — Я. Гурський;
200.00 дол. — М. Яримович;
125.00 дол. — С. Незд;
по 120.00 дол. — Я. Данько, І. Короньський;
110.00 дол. — І. Коровицький;
по 100.00 дол. — М. Березинський, К. Блазенко, М. Борецький, Б. Бородайко, І. Витвицький — пам'яті В. Павловського, А. Гардєцький, П. Лиман — пам'яті В. Павловського, А. Мальченко, Б. і Т. Мриць, І. Новосівський, Самомоміч у Джерзі Сіті, Самомоміч у Клівленді, Самомоміч у Ньюарку, Самомоміч у Торонто;
90.00 дол. — М. Богачевська-Хомляк;
по 80.00 дол. — О. Біланюк, Я. Данько, С. Рапавий, О. Федішин;
по 75.00 дол. — Л. Терещенко, В. Юрченко;
71.00 дол. — М. Добрянський;
по 50.00 дол. — П. Гансен, І. Малий, П. Одарченко, Я. Падок, О. Радик — пам'яті В. Павловського, Самомоміч у Балтиморі, М. Шаблій, П. Шатун;
по 45.00 дол. — П. Грицак, Н. Пазуняк;
по 40.00 дол. — Н. Боднарчук, Н. Кордиш-Головко, М. Мегік, Е. Нолден, В. Рудко, І. Федішин;
35.00 дол. — Самомоміч у Пассейку;
30.00 дол. — В. Бусак;
по 25.00 дол. — Н. Амінов, О. І. Булавицький, А. Долинська, П. Марченко;
по 20.00 дол. — О. Іванюк, М. Кобринська, В. Кулик, Б. і Т. Мриць;
19.70 дол. — В. Божок;
15.00 дол. — М. Пезанський;
по 10.00 дол. — Я. Бачинський, Г. Бодарева, Н. Міланіч, М. Сандіфер, А. Корінець, С. Процик, О. Стовба, К. Теличко;
5.00 дол. — П. Панків.

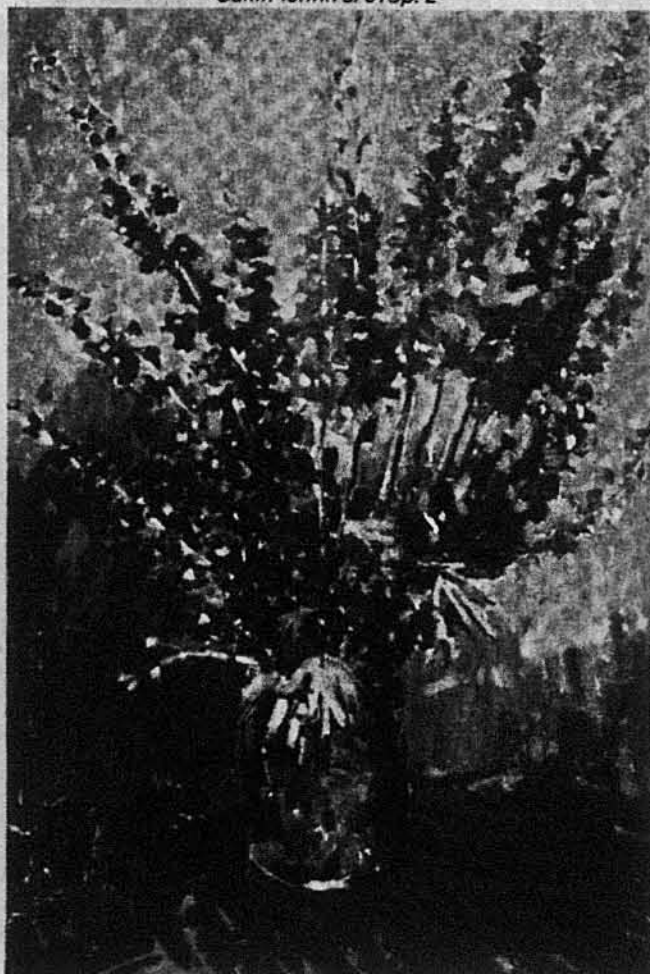
Управа УВАН у США сердечно дякує всім жертводавцям. Ці пожертви складають фінансову базу Академії, однією з провідних осередків вільної української науки. Зібрані пожертви будуть витрачені на видання англомовних „Аналізів УВАН у США“, на публікацію серії видань „Джерела до Новітньої Історії України“ та інших наукових праць і на утримання бібліотеки й архіву Академії.

Пожертви, які можна віддати від податку, просимо надсилати на адресу:

THE UKRAINIAN ACADEMY OF ARTS AND SCIENCES IN THE U.S. INC.
206 West 100th Street, New York, N.Y. 10025

Нова виставка...

Закінчення зі стор. 2

„Квіти“

численних збірних виставках, включно зі славного Світової виставки українських мистців у величавій галерії Мистецької Фондації, заснованої Михайлом і Ярославом Шафранюками в Торонто. Щорічно бере участь у збірній виставці „Гражд“ в Гантері і там же, у Гантері, має власну галерею, в якій щороку показує свій мистецький дорібок за минулий рік.

Відкрита в дні 30-го листопада 1986 року нова виставка Я. Вижницького в галерії ОМУА в Нью Йорку ще раз доказала, що мистець не змарнував минулих 24 роки своєї творчої праці. Для того, щоб стати „вище пересічним“ треба трітьох речей: освіти, таланту і праці. Всі ці три чинники характеризують Ярослава Вижницького, додавши ще персональну простоту і щирість, чесність, розсудливість і зразковість людини — патріота, чоловіка і батька. Вижницький залишився вірним своїй відрізі до ребусів у мистецтві. Він є проти абстракції і проти безпредметності, але так само є проти „сюрреалізму“ і проти фотографії у малюванні. Коли тому 24 роки він ще був неспівмірний, ще дуже „шкільний“, швидко зрозумівся з тенет шкільництва і став таким зрілим мистцем, який має власний, собі тільки прикметний стиль, власні мистецькі нахили та власний спосіб розв'язування мистецьких проблем. Його розмаїстість і відвагу видно в його композиційних образах, де на тлі природи чи архітектонічного обрамування виступають предмети, люди і звірята. Такою був, наприклад, на виставці тому два роки у тій самій галерії образ „Вулиця Руська у Львові“, таким є образ „Пластовий табір“, що його намалював „кон amore“, як вірний пласту (той образ міг би бути прикрасою кожної пластової домівки). Такою композицією на цій теперішній виставці є „Ярмарок“ і „Шоста авеню“.

Але Вижницький завжди був і є найкращий і найсильніший у квітах і краєвидах, там, де може показати кольор. А що кольор є для нього найпершою проблемою, а тематика і її розв'язка на дальшому плані, це показує на цій останній виставці величавий образ „Свя-“

тий Юр“ — собор св. Юра, який так само приманював мистців, почавши від Олексія Новаківського, як тепер приманює їх гуцульська церква св. Івана Хрестителя в Гантері у Кетскільських горах.

Вижницький закоханий в яскраві кольори, але у них завжди гармонія, у них нема дисонансів і какофоній, і тому всі його образи такі естетичні, милі для ока, декоративні. Його нахил до романтики видний в олійній картині „Вісник“ в олійній картині „Вісник“, як „Весна“, „Сиди влітку“, „Ізді влітку“ (сильний образ), „Бруклін вночі“, — щоб назвати тільки кілька з-поміж 36-ти образів: вони всі олійні і майже всі великого формату, який дає мистцеві змогу „розігнатись“. Але майже неспостережливо скромно висить при вході на заломальний образ голови улюбленого собаки Вижницьких „Циган“ (попередній був „Бриско“), доказ, що мистец вміє вмістити теж у дуже вузькі рамки цікавого. Хлобою Вижницького є занадто велика докладність у виконанні кожного образу — він вертається до кожного розпочатого образу десятки разів і „поправляючи“ його не раз наносить йому кривду. У тій риси — він не одиниць між мистцями...

Коли хтось казав, що „Вижницький непопулярний“ — помилявся. Зараз у першому дні теперішньої виставки, яка триватиме до 15-го грудня включно, відкрита щоденно від 6-8-ї год. вечером і в суботу й неділі від 12-ї до 1-ї год. вечером, у першому дні виставки було там кругло 100 осіб. Приватно мистец казав, що це його „остання“ виставка. Очевидно, це був вислів поганого гумору. Він людина ще в силі віку, втішається добрим здоров'ям і дасть Пан Біг, виступить ще перед публікою багато-багато разів із показом своїх експонатів, що їх можна характеризувати одним словом: краса.

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У статті п. н. „Рідна мати моя“, поміщений в ч. 222 „Свободи“ з 20-го листопада ц.р., рішення в другому параграфі 19-та стрічка з гори, повинно читатись так: „Чи прийшов б комусь у думку ставитися зневажливо до мови великої російської культури?“ — Ред.

Вступайте в члени УНС

Відбувся...

Закінчення зі стор. 1

українознавства доки не будуть запропоновані зміни комісії та затверджені Шкільною Радою. Одобрено пропозицію Управи виготовляти письмові іспити на основі мінімальної програми для всіх шкіл українознавства на наступний шкільний рік після того, як будуть одобрені зміни в кінцевих іспитах. Всі школи повинні ставити однакові оцінки на всіх свідцтвах, а педагогічні дорадники мають прийняти до уваги вимоги Шкільної Ради.

У шкільному році є три семестри, мають бути видані повідомлення успішності учням, а також свідцтва для нижчих і вищих класів обов'язкові в кінці року, свідцтва кінцевого іспиту і дипломи учні мають дістати після успішного закінчення кінцевих іспитів.

Школа повинна подати про вшанування вчителя чи директора, як він відходить на пенсію після 30-35 років праці для шкільництва.

У видавничих справах голова зазначив, що планується видати „Економічну географію“ Оришківця, де виправив д-р Роман Дражницький, мову д-р Є. Федоренко, підручник готовий до видання, але бракує ілюстрацій.

Уточні поширення і вибір комісії, голова зазначив директорів і педагогічних дорадників зголошуватись до зазначених комісій: Підручково-програмова — голова д-р З. Федоренко. Комісія кінцевих іспитів — голова інж. Олександр Пришляк. Виготовлення свідцтв, дипломів і правильників — голова інж. О. Пришляк. Зголосились до комісії: д-р Іван Кудич до Комісії правильників, до Підручково-програмової Марія Кішук, мгр. Ліна Андрієнко-Данчук, мгр. Г. Кутко, Василь Іванчук, Марія Нестерчук, проф. П. Малий, д-р І. Гурий.

Д-р Є. Федоренко поінформувала про відбуття вчительських конференцій, що є дуже корисним і стимулюючим у праці шкільництва. Шкільна Рада планує відбутися в червні 1987 року Всеамериканську Конференцію вчителів, директорів, педагогічних дорадників, а регіональні конференції можуть відбуватися залежно від планування окремих округ, яких має Шкільна Рада п'ять. Добре було б відбудувати регіональні конференції в жовтні, або в березні. Була подана пропозиція відбутися Всеамериканську Конференцію коло Рочестера.

Крайовий...

Закінчення зі стор. 1

виз бюджет Організаційної комісії, який він виготовив наперед і дав прочитати присутнім. Бюджет мав 12 позицій і вони включали виготовлення жетонів, афіш, прапорців, пластиків, вихідних карток, радіопередачі, конкурси шкільних дітей наліпки та інше. У висліді дискусії комітет вилучив з цього бюджету кошти виготовлення золотих, срібних і мідяних медалей і поставив це в окремі видатки, але додав видатки на наукові конференції. Загальна сума бюджету Організаційної комісії вноситься 131,200. Як і попередні і слідуючі бюджети цей бюджет є рамовий. Бюджет публічних зв'язків реферував голова комісії А. Білик. Видатки його комісії включають рент за канцелярію, платня працівника, папір, телефони та інше на роки 1987-88 і виносять 60,000 дол. Бюджет для зв'язків з державними чинниками засідання призначило в сумі 30,000 дол. на 1987-88 роки.

Ю. Повстенко реферував бюджет Мистецько-імпресивної комісії, видатки якого на різні імпреси у Вашингтоні, а головною на концерти у Кеннеді Центрі, будуть вносити 200,000 дол. Розглядаючи бюджет кожної комісії, засідання брало до уваги пояснення виснодавців, що деякі видатки у бюд-

ру, Н. Й.

В точці адміністрації і зв'язок з тереном було підкреслено, що треба утримувати тісний зв'язок з Шкільною Радою та поширювати журнал „Рідна школа“. Звітували члени Управи, крім голови: С. Квасовська поінформувала про труднощі, які обтяжують Шкільну Раду у зв'язку з поверненням пакунків. Мгр. А. Кобрин поінформувала про фінансові справи, подякував за співпрацю директорам шкіл та опікунцям установ. Д-р Є. Федоренко зупинився над замовленнями і оплатами. Мгр. Ліна А. Данчук подякувала директорам за своєчасне поагодження листування і прислання „Інформаційного листа“, а також подякувала тим педагогічним дорадникам, що своєчасно надсилають свої звіти про візити до українських шкіл українознавства.

Мгр. Христина Ференцевич поінформувала про висилку „Рідної школи“, просила директорів подавати число замовлень якнайшорше.

Уточні — інформації директорів звіти подали директори: Василь Іванчук — Клівленд; Мирослава Гил — Філадельфія „Рідна школа“, Ігор Шперналь — Філадельфія „Наша Українська Школа“, Марія Кішук — Йонкерс; Олександр Пришляк — Гартфорд; „Українська Парафіальна Школа“, Стефанія Квасовська — Пассейк „Рідна школа“, Ліна Андрієнко-Данчук — Нью Йорк „Школа СУМ“, Богдан Ясінський — Вашингтон; Марія Нестерчук — Асторія „Рідна школа“, Дозя Федорова — Джерзі Сіті; Володимир Янів — Картерет; Юрій Кисілевський — Ірвінгтон-Ньюарк „Рідна школа фундації“, Євген Федоренко — Виппані; Ольга Кекіш — Нью Йорк „Самомоміч“.

У запитках, дискусії і виміні думок взяли участь: д-р І. Кудич, інж. О. Пришляк, д-р О. Лукицький, І. Шперналь, М. Кішук та голова „Рідної школи“ в Клівленді д-р Тарас Корбула. Вони висловлювали свої побажання, щоб тісніша була співпраця з батьками, церквою, щоб була релігія в кожній школі українознавства, треба голосити в пресі про шкільництво, відбувати спільні наради, панелі, з'їзди директорів і педагогічних дорадників, відбувати регіональні і всеамериканські конференції та дати про вишколення молодих вчителів.

Д-р Є. Федоренко подякувала за присутність, за успішні наради і побажав якнайкращих успіхів у новому шкільному році.

Цінний різдвяний дарунок

З нагоди 120-ліття появи першого видання збірника М. Номиса „Українські приказки, прислів'я і таке інше“, вишло на світ друге доповнене видання цієї скарбниці українського слова, з додатком книжки статей „Фольклорний збірник Матвія Номиса, 1864-1984“, що їх написали проф. Юрій Шевельов, проф. Петро Одарченко, проф. Наталя Кононенко-Мойл і д-р Богдан Струмінський, та додатком тієї частини збірника, що її сконфігувала російська царська цензура в 1864 році.

Обдаровання цим збірником з нагоди Різдва або Нового Року своїх рідних, близьких, знайомих, працівників пера, бібліотек та студентських книгозбірень — однозначне збагачення нашої мови скарбами слова і думки, що їх виплекав український народ на протязі довгих віків.

Збірник видано під кожним оглядом дбайливо. Він має чепурне мистецьке оформлення й окрему картонну скриньку для переконання обох книжок разом. Наклад збірника всього 1,005 пронумерованих примірників.

Ціна обох книжок з картонною скринькою 65 ам. дол., з пересилкою в безпечному опакуванні 70 ам. дол., а поза межами ЗСА 75 ам. дол. Замовлення разом з належністю керувати на адресу: Metropolitan's Chancery („Nomic“) P.O. Box 445, So. Bound Brook, N.J. 08880.

І. Кедрин...

Закінчення зі стор. 1

городили прелеганта, забравши голос: д-р Іван Серафим, д-р Ярослав Падок, д-р Борис Филиппак, І. Жуванський, д-р Ірена Падок, ред. Ольга Кузьмич та інші. Поручено ряд цікавих проблем, як наприклад, справу концепції українських політиків у Львові на випадок Другої світової війни, справу української кооперації, українського наукового життя, а передусім браку українців у різних політичних середовищах Західної Європи та браку протини на політичне майбутнє.

Усім дискусіантам прелегант відповів швидко і діловито, даючи свої дотепні але влучні зауваження.

АМЕРИКАНСЬКА БІРЖА відгукулася у вівторок, 2-го грудня, на заяву президента Рональда Регена про повне перевірчення справи продажу зброї до Ірану і всі цінні папери підійшли негайно вгору.

ПОНАД 10,000 БРАЗИЛІЙЦІВ покинули містечко Хоао Камара під час того, як на протязі двох днів це місто навістив кількома наворотами землетрус. На шість жерців в людей не було, бо трясіння було відносно легке. Однак землетрус психологічно впливав на населення. Навіть ті, які залишилися в місті, спали радше на дворі, щоб не наразитись на катастрофу у випадку сильнішого трясіння.

ГАЗЕТА „ІЗВЕСТІЯ“ надрукувала статтю з різкими нападами на Іран, який нібито допомагає З'єднанним Стейтам в „несоголошений війні“ проти Афганістану. В той же час, підкреслює газета, в Ірані триває ворожа до Советського Союзу пропагандна кампанія. „Ізвестія“ обвинуватили Іран в „грозбому вилученні“ у внутрішній справі Афганістану. „Беручи участь у підіривній діяльності проти Демократичної Республіки Афганістан, Іран об'єднав свої зусилля зі З'єднаними Стейтами і їх союзниками“, пише газета, вказуючи на зв'язок між іранською політикою з доставкою зброї Іраном З'єднаними Стейтами і Ізраїлем.

Ділимось сумною вісткою, що 18-го листопада 1986 р. відійшов від нас наша Дорога МАМА

бл. п.

ЛІДІЯ ЯВОРСЬКА

ПОХОРОН відбудеться 21-го листопада 1986 р. з катедрі св. Володимира в Нью Йорку, Н. Й. на українській православній цвинтарі св. Андрія Первозваного в South Bound Brook, N.J.

ПАНАХИДА

В СОРОВОКІЙ ДЕНЬ ПІСЛЯ СМЕРТИ буде відправлена в катедрі св. Володимира в Нью Йорку, в неділю, 28-го грудня, після відправ Лїтургії.

В смутку —

донька — ОКСАНА з чоловіком ЮРІЕМ ХРАНЕВИЧЕМ

Об'єднання Мистців Української Сцени (ОМУС)

ділиться із своїм Членством та Українською Громадою болючою вісткою, що в суботу, 29-го листопада Р. Б. 1986, у Філадельфії, Па. відійшов у Вічність на 83-му році життя, Актор Українських Театрів, довголітній Член нашого Об'єднання

сл. п.

ІВАН СТЕРПАК

ПАРАСТАС у середу, 3-го грудня 1986 р., о год. 4-й по пол. в похоронному заведенні Насевичів, при Френкліні в Брайані.

ПОХОРОН у четвер, 4-го грудня 1986 р., год. 8:30 ранку з похоронного дому до катедрі НЗПД Марії, а опісля на цвинтар св. Марії у Факс Чейс, Па.

СЛАВНА І ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Управа ОМУС

Традиційні ВЕЧЕРНІ "ЧЕРВОНОЇ КАМІНИ" з ПРЕЗЕНТАЦІЮ ДЕБЮТАНТІВ і БЕНКЕТОМ

LOEWS GLENPOINTE HOTEL GRAND BALL ROOM TEANECK, N.J. (лише 5 хвилин від моста ВАШІНГТОНА)

Вступ виключно за запрошеннями.

28-го ЛЮТОГО 1987

ОРКЕСТР:ТЕМПО

Зголошення дебютанток: пані Марта Кічоровська-Кебало, 718-291-4166

